

Izveštaj o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja za decembar 2024.god.

22.01.2025

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na pet mernih mesta i to na sledećim mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Nevenu, Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji. Pri izvođenju kontrole vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na svim mernim mestima vrši se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagađujućih materija u vazduhu: SO₂, O₃ i NO₂. Takođe se na svim mernim mestima vrši analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuje i koncentracija ukupnih taložnih materija. Granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagađujuće materije baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Â

Izvori zagađivanja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložnjama, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak.

Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osećanja stezanja u grudima, suzenja očiju, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

Â Â Â Â Â Â Â Â Â

REZULTATI ISPITIVANJA

Â

Sumpor dioksid Â Â Â Â Â Â Â Â Â

U decembru 2024.god. izvršeno je ukupno 151 dnevno merenje koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Nevenu u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji, a 27 dnevnih merenja na mernom mestu u Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju.

U decembru 2024.god. nivo SO₂ nije bio preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 125 Åµg/m³/dan .

Å

Äœa'Ä Å Å Å Å

U decembru 2024.god. izvršeno je ukupno 151 dnevno merenje koncentracija Å¶a'¶i u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na mernim mestima:u ZZJZ Vranje, Osnovnoj Å¶koli äœSvetozar MarkoviÄ¶â€ u Vranju, PredÅ¶kolskoj ustanovi äœNaÅ¶je dete-VrtiÄ¶u äœNevenâ€ u Vranju i u Osnovnoj Å¶koli äœPredrag DevedÅ¶iÄ¶â€ u Vranjskoj Banji, a 27 dnevnih merenja na mernom mestu u Osnovnoj Å¶koli äœJ.JovanoviÄ¶ Zmajâ€ u Vranju.

U decembru 2024.god. nivo Å¶a'¶i je bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan na mernom mestu u ZZJZ Vranje 4 dana, na mernom mestu u, Osnovnoj Å¶koli äœSvetozar MarkoviÄ¶â€ u Vranju 5 dana, u PredÅ¶kolskoj ustanovi äœNaÅ¶je deteâ€-VrtiÄ¶u äœNevenâ€ u Vranju 5 dana, dok u Osnovnoj Å¶koli äœJ.JovanoviÄ¶ Zmajâ€ u Vranju i Osnovnoj Å¶koli äœPredrag DevedÅ¶iÄ¶â€ u Vranjskoj Banji nivo Å¶a'¶i nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije Å¶adi u vazduhu za jedan dan iznosi 50 Åµg/m³/dan.

Å Å

Azot dioksid

U decembru 2024.god. izvršeno je ukupno 151 dnevno merenje koncentracija azot-dioksida u vazduhu na 5 mernih mesta, po 31 dnevno merenje na mernim mestima:u ZZJZ Vranje, Osnovnoj Å¶koli äœSvetozar MarkoviÄ¶â€ u Vranju, PredÅ¶kolskoj ustanovi äœNaÅ¶je dete-VrtiÄ¶u äœNevenâ€ u Vranju i u Osnovnoj Å¶koli äœPredrag DevedÅ¶iÄ¶â€ u Vranjskoj Banji, a 27 dnevnih merenja na mernom mestu u Osnovnoj Å¶koli äœJ.JovanoviÄ¶ Zmajâ€ u Vranju.

U decembru 2024.god. nivo NO₂ bio je preko granične, kao i preko tolerantne vrednosti za jedan dan, po važećoj Uredbi, samo na mernom mestu u PredÅ¶kolskoj ustanovi äœNaÅ¶je dete-VrtiÄ¶u äœNevenâ€ u Vranju i to 1 dan.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije azot dioksida u vazduhu za jedan dan iznosi 85 Åµg/m³/dan.

Â Â

Aerosediment

U decembru 2024.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na svih 5 mernih mesta na teritoriji Grada Vranja.

Nivo ukupnih taložnih materija u decembru 2024.god.na svim mernim mestima bio je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec po važećoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije ukupnih taložnih materija za jedan mesec iznosi 450 mg/m²/dan.

Â